

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Mal 152026 24 Gž
Brčko, 10.02.2025. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Drpljanin Šejle kao predsjednika vijeća, Lučić Vuka i Klaić Ilje, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca „Bojorad“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, zastupanog po punomoćniku Mihajlović Milenku, advokatu iz Brčkog, protiv tuženog A.Š. iz B., zastupanog po punomoćniku Oparnica Draganu, advokatu iz Brčkog, radi isplate po tužbi v.sp. 4.827,00 KM i radi nalaganja, isplate i naknade štete po protivtužbi v.sp. 31.661,60 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Mal 152026 22 Mal od 11.12.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 10.02.2025. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog se odbija kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 152026 22 Mal od 11.12.2023. godine **POTVRĐUJE**.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Mal 152026 22 Mal od 11.12.2023. godine (ispravljena rješenjem istog suda broj 96 o Mal 152026 22 Mal od 02.02.2024. godine), odlučeno je na slijedeći način:

„I

Obavezuje se tuženi A.Š. iz B. da tužiocu Preduzeće za proizvodnju, trgovinu i usluge „Bojorad“ d.o.o. Brčko distrikt BiH isplati iznos od 4.827,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 24.09.2022. godine pa do isplate, kao i da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.660,00 KM, sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudne naplate.

II

1. Protivtužbeni zahtjev tuženog A.Š. protiv tužioca d.o.o. „Bojorad“ Brčko koji je glasio:

NALAZE SE tužiocu/protivtuženom Preduzeće za proizvodnju, trgovinu i usluge „Bojorad“ d.o.o. Brčko distrikt BiH da na objektu tuženog/protivtužioca A.Š. iz B. ukloni nedostatke na fasadi na način da fasadu na objektu tuženog/protivtužioca dovede u onakvo stanje kakvo je tuženom/protivtužiocu predstavljeno prilikom ugovaranja poslovnog odnosa a u skladu sa karakteristikama proizvoda iz ponude upućene tuženom/protivtužiocu od strane tužioca/protivtuženog ili da tuženom/protivtužiocu izvrši ponovno postavljanje fasade a u skladu sa karakteristikama proizvoda iz ponude upućene tuženom/protivtužiocu od strane tužioca/protivtuženog, kao i da tuženom/protivtužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III

1. OBAVEZUJE SE tužilac/protivtuženi Preduzeće za proizvodnju, trgovinu i usluge „Bojorad“ d.o.o. Brčko distrikt BiH da tuženom/protivtužiocu A.Š. iz B. na ime uplaćenog iznosa za izvršene usluge postavljanja fasade isplati ukupan iznos od 8.000,00 KM zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 24.09.2022. godine kao dana uplate iznosa, kao i da tuženom/protivtužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

i

2. OBAVEZUJE SE tužilac/protivtuženi Preduzeće za proizvodnju, trgovinu i usluge „Bojorad“ d.o.o. Brčko distrikt BiH da tuženom/protivtužiocu A.Š. iz B. nadoknadi štetu u iznosu od 23.661,60 KM, a koji iznos predstavlja vrijednost radova potrebnih da se ukloni fasada sa nedostacima postavljena od strane tužioca/protivtuženog na objekat tuženog/protivtužioca te da se fasada tuženog/protivtužioca dovede u onakvo stanje u kakvom se nalazila prije postavljanja fasade sa nedostatkom od strane tužioca/protivtuženog, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na ovaj iznos počev od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, kao i da tuženom/protivtužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Se u cijelosti ODBIJA.“

Tuženi blagovremeno izjavljenom žalbom prvostepenu presudu pobija u cjelosti zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači tako da odbije tužbeni zahtjev, a usvoji protivtužbeni zahtjev i tužioca obaveže na naknadu troškova postupka, uključujući i opredijeljene troškove žalbenog postupka.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 28/18 i 6/21 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici su tužbeni zahtjev tužioca za isplatu novčanog iznosa na ime izvršene usluge bojenja fasade na stambenom objektu tuženog i protivtužbeni zahtjev tuženog, koji je u direktnoj vezi sa tužbenim zahtjevom i odnosi se na uklanjanje nedostataka na fasadi odnosno, alternativno, na povrat isplaćenog avansa na ime izvršene usluge od strane tužioca i naknadu prouzrokovane štete, konačno opredijeljen nakon obavljenog vještačenja po vještaku građevinske struke, a sve na način bliže određen u izreci pobijane presude.

Na osnovu izvedenih dokaza tokom postupka, prvostepeni sud je utvrdio slijedeće odlučne činjenice:

da je tuženi od tužioca kupio fasadni premaz „Sto Color Lotusan“ i da su parnične stranke ugovorile da tužilac tuženom na stambeni objekat (površina od 464 m²) nanese kupljeni fasadni premaz za ukupnu cijenu (cijena boje i radova) od 12.827,00 KM,

da je tuženi na ime izvedenih radova tužiocu uplatio avans u iznosu od 5.000,00 KM odmah po zaključenju ugovora i avans u iznosu od 3.000,00 KM dana 24.09.2022. godine, a da je ostao neisplaćen dio duga u iznosu od 4.827,00 KM (tužilac je izdao tuženom i fakturu broj 119/022 od 24.09.2022. godine, na kojoj je navedeno da je tuženi izmirio dio duga avansnim uplatama u iznosu od 8.000,00 KM a da je ostalo za isplatu 4.827,00 KM),

da je tužilac izveo sve ugovorene radove angažujući podizvođača - preduzetnika „N.M.“M., vlasnik F.Lj. s.p., da tuženi nije imao prigovora na izvedene radove ali je uložio reklamaciju na materijal - fasadni premaz koji je ugrađen prilikom izvođenja radova (tuženi je odmah nakon nanošenja prvog premaza pomenutom bojom poprskao zid objekta vodom i zaključio da fasadni premaz upija vodu odnosno da nije 100% hidrofoban kako je on očekivao),

da je reklamaciju u pisanom obliku tuženi dostavio tužiocu, da je tužilac istu prosljedio firmi proizvođaču fasadnog premaza „Sto Color Lotusan“ iz Austrije i da je navedena firma dostavila odgovor u kome se navodi da je u laboratoriji izvršeno ispitivanje boje i utvrđeno da boja nema nedostatke u pogledu kvaliteta,

da tuženi nije bio zadovoljan ni ranije urađenom fasadom te je od firme proizvođača iz Austrije tražio naknadu štete i za prethodno urađenu fasadu i za fasadni premaz „Sto Color Lotusan“ u iznosu od 15.000,00 eura,

da je vještak građevinske struke (čiji nalaz i mišljenje je prvostepeni sud u potpunosti prihvatio kao stručan i objektivan), prilikom izrade svog nalaza, više puta obišao objekat tuženog te vršio testiranje prskanjem fasade i posmatrao izgled fasade nakon kiše, da je zaključio da je tačno da fasada bude mokra i dobije tamniju boju dok se ne osuši, ali da je to prema njegovom mišljenju normalno, da je primijetio da se pomenuta fasada suši mnogo brže nego obična fasada, da je kiša ispere i da nije primijetio nikakve nedostatke na fasadnom premazu, da na tržištu ne postoji fasadni premaz koji je 100% vodonepropusan, da u tehničkom listu za fasadni premaz „Sto Color Lotusan“ nije napisano da je 100% nepropusan, da on nije stručan da utvrdi koji je to postotak vodopropusnosti navedenog fasadnog premaza, da se takva ispitivanja ne mogu vršiti na način da baciš kofu vode na fasadu ili istu poliješ vodom iz crijeva, jer to sigurno nisu propisane metode, da ispitivanje kvaliteta fasadnog premaza u pogledu vodoodbojnosti mogu vršiti samo laboratorije, instituti i slično, a ne vještak građevinske struke, da sporna fasada posjeduje sve karakteristike navedene na tehničkom listu i reklamnoj brošuri u pogledu vodo-odbojnosti i u pogledu samočišćenja fasade jer na navedenim dokumentima nije navedeno potrebno vrijeme da se fasada u potpunosti osuši niti je navedeno da će poslije svakog ispiranja biti u potpunosti čista, nego je na tehničkom listu u pogledu vodo-odbojnosti naveden određeni procenat propuštanja vlage a na reklamnoj brošuri su navede karakteristike fasadnog premaza „Sto Color Lotusan“ pa između ostalog da nakon svake kiše su zidovi ponovo suvi i čisti (nije navedeno tačno vrijeme koje je potrebno da se postigne ovaj efekat) zatim da voda zajedno sa prljavštinom odmah sklizne a fasada ostane u velikoj mjeri suva i lijepa, dakle ne u potpunosti nego u velikoj mjeri.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio

da tuženi nije dokazao da kvalitet fasadnog premaza „Sto Color Lotusan“ nije u skladu sa karakteristikama navedenim na tehničkom listu i reklamnoj brošuri,

da je moguće da je tuženi imao drugačija očekivanja u pogledu kvaliteta spornog fasadnog premaza ali njegovo testiranje vodo-odbojnosti fasade u toku samih radova (poslije nanošenja prvog sloja premaza), nije dokaz da fasadni premaz nije kvalitetan,

da tuženi provedenim dokazima u toku postupka nije dokazao da fasadni premaz nema potrebna tehnička svojstva („nego je vještak građevinske struke u svom nalazu i mišljenju utvrdio da fasada bude mokra i oprana, da promijeni boju u tamnije za jedan ton, ali da se brzo osuši i opet vrati istu boju, te da je to po njegovom mišljenju uobičajena reakcija svake fasade, te da na spornoj fasadi nije utvrdio nikakve nedostatke, a nije se mogao izjasniti da li je fasadni premaz „Sto Color Lotusan“ vodopropusan samo $0,05\% \text{ kg/m}^2 \text{ h}^{0,5}$, kako je to propisano u tehničkom listu i da li je procenat samočišćenja fasade odgovarajući ili je to manji odnosno veći procenat, jer on nije stručan za utvrđivanje tih činjenica),

da „sud u toku postupka nije mogao utvrditi sporne činjenice jer tuženi nije predložio vještačenje kojim bi se to moglo utvrditi, niti ponudio druge dokaze kojima se dokazuju njegove tvrdnje, nego je jedini dokaz njegovo mišljenje i testiranje fasade još u toku izvođenja radova“,

slijedom čega je primjenom odredbe člana 262. stav (1) u vezi sa odredbama članova 277. i 234. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89) usvojio postavljenu tužbeni zahtjev tužioca (stav prvi izreke pobijane presude), a primjenom pravila o teretu dokazivanja u parničnom postupku (odredbe članova 7, 246. i 249. Zakona o parničnom postupku) odbio protivtužbeni zahtjev tuženog (stav drugi izreke pobijane presude), dok je odluku o troškovima postupka (sadržanu u stavu prvom izreke pobijane presude), zasnovao na odredbi člana 120. stav (1) Zakona o parničnom postupku u vezi sa relevantnim odredbama Advokatske tarife i Zakona o sudskim taksama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Po ocjeni ovog suda, tuženi žalbom nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Prije svega, sa pravom tuženi u žalbi ističe da je prvostepeni sud pogrešno primijenio odredbe članova 67. i 70. Zakona o parničnom postupku (utvrđujući vrijednost predmeta spora u iznosu od 4.827,00 KM), a samim tim i odredbe članova 328. Zakona o parničnom postupku (određujući u pouci o pravnom lijeku da se žalba protiv prvostepene presude može izjaviti samo zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava) i 323. Zakona o parničnom postupku (određujući rok za izjavljivanje žalbe u trajanju od 15 dana od dana prijema prvostepene presude). Jer, vrijednost protivtužbenog zahtjeva je u znatno višem iznosu (iznosu koji je i naznačen u uvodu ove presude), pa se ovaj spor ne može smatrati sporom male vrijednosti (predmet rasprave novčano potraživanje koje ne prelazi iznos od 5.000,00 KM, shodno odredbi člana 422. Zakona o parničnom postupku), u kojima stranke imaju pravo žalbu izjaviti u roku od 15 dana od dana prijema prvostepene presude, s tim da je isključena mogućnost pobijanja iste zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Međutim, takav propust prvostepenog suda nije uticao na pravilnost i zakonitost prvostepene presude, pa stoga ne predstavlja osnovano ukazivanje na počinjenu povredu odredaba parničnog postupka saglasno odredbi člana 329. stav (1) Zakona o parničnom postupku, budući da će ovaj sud meritorno instanciono ispitati i žalbeni razlog tuženog kojim ukazuje da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenično stanje, a svakako bi, kao blagovremen, prihvatio i meritorno razmotrio redovni pravni lijek koji su stranke u ovoj parnici izjavile u roku propisanom odredbom člana 323. stav (1) Zakona o parničnom postupku, odnosno u roku od 30 dana od dana prijema prvostepene presude.

Bez osnova je i ukazivanje tuženog u žalbi da je „prvostepeni sud u potpunosti zanemario a koju konstataciju navodi na strani 12 obrazloženja pobijane presude da nije prihvatio nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka Novaković Gorana navodeći procesne razloge koji se tiču izvođenja dokaza

vještačenjem iako je na pripremnom ročištu sud prihvatio prijedlog tuženog protivtužioca da će se isti izvesti kao materijalni dokaz čitanjem istog te propušta cijeliti i ostalu materijalnu dokumentaciju koju je u spis suda dostavio tuženi protivtužilac a koje se tiču fotografija u pogledu predmetne fasade“. Ovo stoga što tuženi u žalbi ne ukazuje kako je izostanak ocjene „stručnog mišljenja po pitanju kvaliteta i funkcionalnosti izvedene fasade na objektu tuženog sačinjenog od strane Novaković Gorana dipl. ing. građ. od 15.11.2022. godine“, odnosno ne prihvatanje „kao dokaza pet fotografija nastalih oštećenja-nedostataka na objektu tuženog“ uticalo na pravilnost i zakonitost prvostepene presude, tim prije kada je pred prvostepenim sudom u ovoj parnici, na prijedlog tuženog, proveden dokaz vještačenjem po vještaku građevinske struke Petrić Miroslavu (dipl. inž. građ. stalni sudski vještak u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine iz građevinske struke), a čiji zadatak je, između ostalog, bio i da se izjasni o tome da li postavljeni fasadni premaz odgovara po svim karakteristikama ponudi koju je tužilac uputio tuženom, dok su sastavni dio sačinjenog nalaza i mišljenja o predmetu vještačenja (strane od 4. do 10. nalaza i mišljenja koji je sudu od strane vještaka predat dana 08.11.2023. godine) i fotografije stambenog objekta (fasade) tuženog (pri tome, i sam tuženi u žalbi navodi da se „fotografska dokumentacija vještaka ni po čemu ne razlikuje od one koju je dostavio tuženi osim po datumu fotografisanja ali oba seta fotografija prikazuju mokru fasadu“).

Nije osnovano ni ukazivanje u žalbi na pogrešnu ocjenu iskaza tuženog (strana sedma pasusi drugi i treći obrazloženja pobijane presude) i saslušanog svjedoka Lj.F. (strana sedma pasus posljednji i strana osma pasusi prvi i drugi obrazloženja pobijane presude), imajući u vidu da je ove dokaze prvostepeni sud u potpunosti cijenio onako kako nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku, dakle, brižljivo i savjesno, kako pojedinačno, tako i u vezi sa ostalim provedenim dokazima tokom postupka.

Ključno pitanje sa aspekta rješavanja ovog spora, jeste pitanje da li je tuženi tokom postupka dokazao da kupljeni fasadni premaz sadrži materijalne nedostatke, a zbog kojih bi u konačnom protivtužbeni zahtjev bio osnovan, a potraživanje tužioca istaknuto u tužbenom zahtjevu neosnovano.

Tu okolnost (postojanja materijalnih nedostataka kupljene stvari), i po stavu ovog suda, tuženi je mogao dokazati samo provođenjem dokaza vještačenjem po odgovarajućem vještaku odnosno stručnoj ustanovi, s obzirom da se radi o usko stručnom pitanju, odnosno o utvrđenju ili razjašnjenju činjenica za koje je potrebno stručno znanje sa kojim sud ne raspolaže. S tim u vezi, uvažavajući konačno izjašnjenje vještaka građevinske struke koje se u suštini svodi na zaključke: da na tržištu ne postoji fasadni premaz koji je 100% vodonepropusan, da u tehničkom listu za fasadni premaz „Sto Color Lotusan“ nije napisano da je 100% nepropusan i da on nije zaključio da sporni premaz ne odgovara karakteristikama navedenim u tehničkom listu, da fasada bude mokra i dobije tamniju boju dok se ne osuši, ali da je to normalna reakcija, da se pomenuta fasada suši mnogo brže nego obična fasada, da je kiša ispere i da nije primijetio nikakve nedostatke na fasadnom premazu, te da on nije stručan da utvrdi koji je to postotak vodopropusnosti navedenog fasadnog premaza jer takva ispitivanja mogu vršiti samo laboratorije, instituti i slično, a ne vještak građevinske struke, a

imajući u vidu da tuženi tokom postupka nije predlagao da se na ovu okolnost (pitanje da li je sporni fasadni premaz „Sto Color Lotusan“ vodopropusan samo 0,05% kg/m² h^{0,5}, kako je to određeno u tehničkom listu i da li je procenat samočišćenja fasade odgovarajući ili je to manji odnosno veći procenat) izvede dokaz vještačenjem po odgovarajućoj stručnoj ustanovi, i po ocjeni ovog suda, slijedi zaključak da tuženi nije dokazao osnovanost svog (protivtužbenog) zahtjeva. Samim tim, kada na odgovarajući način nije utvrđeno postojanje materijalnog nedostatka, prvostepeni sud na utvrđeno činjenično stanje nije pogrešno primijenio odredbu člana 538. Zakona o obligacionim odnosima (koja kod prodaje po uzorku ili modelu upućuje na pravila o materijalnom nedostatku na stvari odnosno na pravila o odgovornosti zbog neispunjenja), kao ni odredbe članova 170, 179, 189, 154. i 155. istog Zakona, jer ne slijedi zaključak da je tužilac tuženom prouzrokovao štetu, a ni odredbe članova 16, 17. stav (1) i 18. stav (2). predmetnog propisa, odnosno nema mjesta tvrdnji da je tužilac u spornom obligacionom odnosu između parničnih stranaka povrijedio osnovna načela postupanja (zabrana prouzrokovanja štete, dužnost ispunjenja obaveze i standarde pažnje u međusobnim odnosima), kako to tuženi u žalbi navodi.

Na kraju, kod svega gore izloženog, pozivanje tuženog na reklamne materijale, videa i brošure fasadnog premaza „Sto Color Lotusan“, kojima se ova fasadna boja opisuje kao „Lotus efekat otkriven je od lotosa i uspješno prenesen na Sto Color Lotusan“, „Nakon svake kiše zidovi su odmah ponovo suvi i čisti“, „Kapi vode skliznu poput špekula sa staklene ploče“, „Voda zajedno sa prljavštinom odmah sklizne, a fasada ostaje u velikoj mjeri suva i lijepa“, a u tom kontekstu i na odredbu člana 29. stavovi (2) i (8) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 25/06 i 88/15), koja propisuje da oglasi ne smiju sadržavati bilo kakvu izjavu ili vidljivi prikaz koji bi neposredno ili posredno izostavljanjem, nedorečenošću ili pretjerivanjem potrošače dovodili u zabludu, a naročito u vezi sa svojstvima proizvoda ili usluga kao što su: priroda, sastav, postupak ili datum proizvodnje, mogućnost upotrebe djelotvornosti i efekata, količine, kvaliteta trgovačkog ili geografskog porijekla ili uticaja na okolinu, kao i da prevarno oglašavanje proizvoda i usluga iskorišćava ili može iskoristiti neiskustvo, neznanje ili odvući pažnju potrošača od bitnih sastojaka ponude, radi ostvarivanja dobiti, te ono oglašavanje koje sadrži nejasnoće, dvosmislenosti, neistinitosti, pretjerivanja, uveličavanja, umanjivanja ili druge slične komponente koje potrošača varaju ili bi ga mogle prevariti, može biti osnov za iniciranje postupka za zaštitu prava potrošača (tuženog) pred nadležnim organom ili organizacijom odgovornim za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini, ili eventualno, za pokretanje prekršajnog postupka, a sve shodno relevantnim pravilima determinisanim Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini.

Kod izloženog, kako ne postoje razlozi zbog kojih tuženi pobija prvostepenu presudu, a ni razlozi o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti i kako tuženi odluku o troškovima postupka sadržanu u stavu prvom izreke presude prvostepenog suda pobija samo kroz pobijanje odluke o glavnoj stvari, jer u žalbi konkretnim prigovorima ne ukazuje da odluka o troškovima nije pravilna, valjalo je primjenom odredbe člana 346. Zakona o parničnom postupku odlučiti kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Šejla Drpljanin